

CSR-politik for SDA-koncernen

Indeværende politik omkring Corporate Social Responsibility omfatter de (primært 2010) 20 andelskasser i Sammenlutningen Danske Andelskasser samt Danske Andelskassers Bank A/S – i fællesskab betegnet SDA-koncernen.

Det skal understreges, at CSR-politikken – i lighed med det samfund, den influerer på og er en del af – hele tiden udvikler sig, og nærværende dokument er således et øjebliksbillede, der løbende vil blive opdateret og tilpasset.

Ansvar for SDA-koncernens CSR-politik ligger overordnet hos koncernens bestyrelse, der har uddelegeret det praktiske ansvar til kommunikationsafdelingen.

Indledning

SDA-koncernen har gennem mange år haft principper som god opførelse, etik og lokalt engagement som et ikke nedskrevet men væsentligt grundlag for forretningsførelsen. Dette er en naturlig følge af andelskassernes historie og ejerform – eftersom andelskasserne er udsprunget af lokalområdet og ejet af kunderne, andelshaverne.

Samfundsudviklingen og samfundskravene har medført, at stadig flere af disse principper er blevet nedskrevet, hvilket nu – i forlængelse af det af Folketinget pr. 16. december 2008 vedtagne lovkrav om redegørelse for samfundsansvar - har resulteret i en egentlig politik for SDA-koncernens samfundsansvar.

Politikken kan i flere henseender betragtes som en oversigt over de mange – hidtil ofte uskrevne – politikker, koncernen allerede har på området og i mange tilfælde har haft gennem flere år. Politikken indeholder også konkrete fokusområder i forhold til de kommende år.

En samfundsmæssig aktør

Med en godt 100-årig historie er andelskasserne resultatet af mange personers engagement og samarbejde. SDA-koncernen har således et historisk baseret etisk ansvar, ligesom koncernen har et etisk ansvar som en samfundsmæssig aktør indenfor pengeinstitutsektoren.

Dette ansvar har gennem alle årene udmøntet sig i en forretningsdrift baseret på et ønske om ikke alene at opføre sig

ordentligt men også gøre mere end dette. Det har altså ikke været nok at blive opfattet som et redeligt pengeinstitut, man ville også opfattes som et pengeinstitut, der gjorde mere end bare at varetage pengesager.

Sådan vil og skal det fortsat være

CSR-politikken er udarbejdet med udgangspunkt i blandt andet Finansrådets anbefalinger om CSR samt publikationen »Overskud med Omtanke« fra Erhvervs- og Selskabsstyrelsen.

Denne CSR-politik er inddelt i følgende områder:

- Overordnet politik
- Forretning
- Medarbejdere
- Kunder
- Lokalsamfund
- Klima og miljø

Overordnet politik

SDA-koncernen bygger på andelskassernes mere end 100-årige historie og værdier. Koncernens værdier er samarbejde, engagement, tillid og stabilitet, og disse værdier, der udspringer af og supplerer andelshaverprincippet, er udgangspunktet for koncernens forretning og politikker.

Andelshaverprincippet – og dermed det kundebaseerede ejerskab – er stadig det bærende organisatoriske fundament i SDA-koncernen, der er demokratisk organiseret, så alle andelshavere har mulighed for at stille op og blive valgt til bestyrelser på såvel andelskasse- som SDA-niveau.

Den demokratiske struktur og tankegang er et helt afgørende element i SDA-koncernen, og det er essentielt, at der ikke kun på papiret men også i praksis er demokrati.

Det samme er det, der kan betegnes som traditionelle danske værdier og dyder, og det er således en selvfølge for SDA-koncernen, at dansk og international lovgivning overholdes, at menneskerettigheder respekteres, og at der tages de nødvendige generelle hensyn, så SDA-koncernen overordnet set skaber positiv merværdi for alle sine interessenter.

Det betyder, at SDA-koncernen også har et ansvar i forhold til sine samarbejdspartnere, hvorfor koncernen aktivt træder ind, hvis der konstateres brud på lovgivning, menneskerettigheder eller andet, der strider mod SDA-koncernens værdier. At SDA-koncernen som en af sine værdier har tillid må således ikke resultere i blind tillid.

Til gengæld betyder værdien samarbejde i kombination med tilliden, at SDA-koncernen er åben over for mulighederne i tættere CSR-relaterede samarbejder med primært nuværende samarbejdspartnere, sekundært nye samarbejdspartnere.

Værdi for ejerne og kunderne

Da SDA-koncernen er ejet af den store andel af kunderne, der er andelshavere, er koncernens overordnede fokus at skabe værdi for andelshavere og kunder. Dette medfører et ansvar i forhold til såvel kundernes grundlæggende bankforretninger som det lokalmiljø, der udgør rammen om kundernes hverdag og trivsel.

Som en del af dette ansvar følger, at koncernens økonomiske drift skal være fornuftig og stabil. Der udbetales som udgangspunkt ikke udbytter, hvorfor SDA-koncernen har et overordnet ansvar for at kunderne og andelshaverne mærker forskellen i hverdagen.

Det er SDA-koncernens holdning, at dette bedst gøres ved at udnytte de kompetencer, SDA-koncernen sidder inde med, jævnfør det, der i Erhvervs- og Selskabsstyrelsens publikation »Redegørelse for samfundsansvar« beskrives med ordene:

»Både virksomheden og samfundet får imidlertid størst udbytte af arbejdet med samfundsansvar, hvis det hænger naturligt sammen med virksomhedens forretningsstrategi og kernekompetencer. Det er det, der betegnes forretningsdrevet samfundsansvar.«

Helt grundlæggende er SDA-koncernens ansvar som pengeinstitut således at leve op til netop dette ansvar. Det har koncernen kunnet hidtil, og det skal den blive ved med.

Ønsket om at gøre noget ekstra må aldrig stå i stedet for grundproduktets kvalitet. Men ønsket må heller aldrig glemmes.

I forhold til den overordnede CSR-politik skal SDA-koncernen således:

- Sikre demokratisk kultur og demokratiske værdier
- Sikre at lovgivning og konventioner overholdes i hele forsyningskæden
- Sikre trivsel for kunderne og de lokalområder, koncernen er en del af
- Udnytte muligheder for at indgå i CSR-initiativer med samarbejdspartnere.

Forretning

SDA-koncernen driver sin forretning med udgangspunkt i kunden og ser det som sit altovervejende ansvar at give kunderne den rigtige rådgivning og de rigtige løsninger. Det er koncernens vurdering, at det væsentligste for kunderne er, at de basale bankmæssige forretninger fungerer.

Med udgangspunkt i koncernens værdier skal det ske i samarbejde med kunderne, og det er i den sammenhæng også ansvar at sige nej til kunders ønsker, hvis disse ikke tjener kunden eller den samlede koncerns bedste. Hensynet til den enkelte kunde må som udgangspunkt ikke belaste SDA-koncernens øvrige kunder.

SDA-koncernen er sig bevidst, at dette fordrer en balancegang og stiller krav til uddannelsen og sparringen på alle medarbejderniveauer.

Ansvarlige investeringer

SDA-koncernen har som udgangspunkt ikke nogle fast definerede politikker angående investeringer på kunders vegne i virksomheder, der kan betegnes som uansvarlige. Koncernen vil og skal spille med åbne kort over for kunderne, så disse er vidende om hvilke former for investeringer, de har foretaget, og lader det på den baggrund være op til den enkelte kundes vurdering, hvorvidt en investering i kundens optik er ansvarlig.

En anden form for investeringer er de ejerandele, SDA-koncernen har i forskellige virksomheder. Disse investeringer skal

---

som udgangspunkt ske ud fra en synergi-tankegang, så der med investeringerne følger mere end et forventet afkast.

Det vil eksempelvis sige, at en attraktiv investering ikke alene er en investering, der indeholder et umiddelbart stort potentiale, men samtidig kan have en merværdi i form af udvidet forretningsomfang indenfor SDA-koncernens primære arbejdsområder og deraf følgende synergi i forhold til de primære kunder, ejerne, andelshaverne.

Kreditgivning

Kreditgivningen i SDA-koncernen er som følge af koncernens ansvar som samfundsmæssig aktør baseret på etiske, moralske og miljømæssige forhold.

Dette medfører, at der ikke ydes lån til formål, der er i strid med sådanne forhold eller ikke opfylder lovgivningsmæssige krav. Der findes således forretninger, koncernen ikke ønsker at udføre, og kunder, koncernen ikke ønsker at handle med.

For at sikre, at SDA-koncernens kunder oplever merværdi samtidig med, at kreditgivningen bygger på forsvarlig risikotagning nøje afstemt efter låntagers forhold, er kreditgivningen i høj grad baseret på en decentral beslutningsproces nær kunden.

Dette indebærer, at der tages hensyn til lokale forhold, så lokalområdet udvikles med bæredygtige virksomheder. På den anden side er det ikke hensigtsmæssigt, at en lokal virksomhed der ikke er bæredygtig, holdes i live på baggrund af lokale relationer.

Anti-korruption

SDA-koncernen opererer ikke for nuværende udenfor Danmark, der jævnfør Transparency International er et af verdens mindst korrupte lande. Koncernen har på den baggrund ikke særskilt fokus på anti-korruption, men er sig naturligvis etiske såvel som legale forhold i denne forbindelse bevidst og søger at rådgive kunder, der opererer i lande med korruptionsrisici, ud fra denne bevidsthed. Såfremt SDA-koncernen i fremtiden udvider forretningsområdet til lande med øgede korruptionsrisici, vil koncernen udarbejde mere detaljerede politikker på området.

Som et pengeinstitut med aktiviteter på områder som formueforvaltning, betalingsformidling, valutahandel, fondshandel, værdipapirforvaltning og lignende er der en vis risiko for,

at SDA-koncernen udnyttes af kunder til hvidvask af penge og terrorfinansiering.

Denne risiko er SDA-koncernen sig bevidst, hvorfor der er et stort fokus på eksisterende regler og produkter, der kan mindske risikoen for, at koncernen udnyttes til hvidvask og/eller terrorfinansiering.

Der er i regi af Danske Andelskassers Bank uddelegeret ansvar på vegne af hele koncernen, således at det sikres, at koncernen hele tiden lever op til gældende regler og udnytter de relevante værktøjer på området.

I forhold til forretningen skal SDA-koncernen således

- Sikre at investeringer sker på etisk og moralsk grundlag
- Sikre at der ikke ydes lån til virksomheder, der ikke opfylder etiske, moralske eller miljømæssige krav
- Sikre en positiv udvikling for kunder og lokalområder
- Sikre sig mod misbrug i forhold til korruption eller terrorfinansiering

Medarbejdere

SDA-koncernen vil være en god og attraktiv arbejdsplads, der tiltrækker og fastholder kompetente medarbejdere.

Det overordnede ansvar for at sikre dette ligger hos HR-afdelingen i Danske Andelskassers Bank, der forestår såvel den overordnede medarbejderpolitik som mere detaljerede delpolitikker og initiativer på medarbejderområdet.

På det overordnede plan er det SDA-koncernens ønske, at koncernens medarbejdere oplever SDA-koncernen som en god arbejdsplads, man har lyst til at bevare tilknytningen til gennem mange år, og koncernen tilstræber således at have varigt ansatte medarbejdere.

Det er koncernens overbevisning, at stabiliteten sikres ved, at medarbejderne tilbydes udviklingsmuligheder, så de kompetencemæssigt hele tiden kan modsvare kundernes ønsker og krav, og sådan at de har mulighed for at få nye jobmuligheder, såfremt dette ønskes.

Samtidigt tilstræbes en åben og dialogbaseret kultur. Denne kultur har været en del af SDA-koncernen siden den første andelskasse og er i praksis eksemplificeret ved »den åbne dørs princip«, men SDA-koncernen er bevidst om, at udviklingen kræver et løbende fokus for at fastholde dette princip.

Fastholdelse af medarbejdere

Medarbejderne i SDA-koncernen ansættes på konkurrencedygtige og attraktive vilkår i forhold til situationen i finansbranchen. Dette er til gavn for koncernen, der på den måde tiltrækker kompetente medarbejdere, til gavn for medarbejderne, der får gode vilkår, og til gavn for kunderne, der får kompetent rådgivning fra tilfredse medarbejdere.

Foruden vilkårene for den enkelte medarbejder har SDA-koncernen en række forskellige politikker og tiltag, der medvirker til at gøre koncernen til en attraktiv arbejdsplads og endvidere sikrer stabiliteten.

Det drejer sig om eksempelvis misbrugs-, uddannelses- og seniorpolitik, ligesom der arbejdes med at sikre en fortsat åben samarbejdsform og et godt arbejdsmiljø, både fysisk og psykisk. Et element i dette er blandt andet sundhedsforsikring og pensionsordning tillige med valgfrihed mellem fem og seks ugers ferie.

Som følge af SDA-koncernens basis som et andelshaverejet pengeinstitut udbydes der ikke medarbejderaktier.

Det tilstræbes således, at medarbejderne motiveres via førnævnte muligheder.

Udvikling af medarbejdere

Det er grundlæggende i forhold til fastholdelse af såvel medarbejdere som kunder, at medarbejderne har gode udviklingsmuligheder, og at disse udnyttes.

HR-afdelingen i Danske Andelskassers Bank er også på dette punkt ansvarlig for hele koncernens politikker, der tjener til dels at udvikle medarbejderne fagligt, dels at udvikle dem personligt, så de kan udføre jobbet på et stadigt højere niveau og, hvis de ønsker det, kan påtage sig nye og anderledes job/opgaver.

Dette sker gennem intern og ekstern uddannelse, og der er i SDA-koncernen mulighed for at få betalt efteruddannelse ud fra uddannelsesplan. Uddannelsesbehovet afklares i forbindelse med den årlige medarbejdersamtale, så sammenhængen mellem medarbejderens og koncernens behov garanteres til fælles interesse.

Der er i SDA-koncernen fokus på, at medarbejderne kan udnytte kompetencerne fuldt ud. Et element i dette er

mobilitet mellem andelskasserne og mellem andelskasserne og Danske Andelskassers Bank. Denne mobilitet ønskes på alle organisatoriske niveauer.

Det er imidlertid også essentielt, at udvikling og mobilitet ikke sker på bekostning af den enkelte medarbejders balance mellem arbejde og fritid. I den forbindelse er det også SDA-koncernens holdning, at man gerne vil motivere og støtte op om medarbejdernes sportslige aktiviteter men samtidig er sig meget bevidst, at deltagelse i sådanne aktiviteter skal være båret af frivillighed.

I forhold til medarbejderne skal SDA-koncernen således:

- Sikre attraktive og værdiskabende vilkår
- Sikre en fortsat kompetenceudvikling
- Fastholde den store stabilitet uden at gå på kompromis med udviklingen

Kunder

Visionen for SDA-koncernen lyder i forhold til andelskasserne »Vi vil være det foretrukne lokale pengeinstitut i vores markedsområde«, mens den i forhold til Danske Andelskassers Bank lyder: »Visionen er at være den foretrukne samarbejdspartner for små og mellemstore pengeinstitutter og institutionelle klienter samt formuende private kunder på markets-, kredit- og administrationsområdet«.

Fælles for hele SDA-koncernens kundefokus er ønsket om at skabe værdi for hele kunden. Med hele kunden menes, at værdien ikke begrænser sig til at give kunden, hvad han/hun forventer af et pengeinstitut, men også at give værdi på andre områder end de rent økonomiske.

Fundamentet er rådgivning, produkter og løsninger, der matcher kundens behov og ønsker. Som pengeinstitut er det SDA-koncernens ypperste ansvar at sikre, at kunderne får og har den økonomi, der passer til netop dem. Fungerer det ikke, er alt andet ligegyldigt.

Dette betyder, at SDA-koncernen har et ansvar i forhold til alle sine kunder. I forhold til kunder, der får økonomiske problemer, er koncernen således medansvarlig for at hjælpe kunden ud af disse, og i forhold til kunder med økonomisk overskud er koncernen medansvarlig for, at dette overskud anvendes på den måde, der tjener kunden bedst muligt.

For at sikre dette er det nødvendigt med dels førnævnte

---

høje kompetenceniveau, dels tid og overskud til at give den enkelte kunde personlig rådgivning, således løsninger passer præcist til den enkeltes behov.

Når det er på plads, er det imidlertid SDA-koncernens ønske, at man også på andre områder end de rent økonomiske kan medvirke til at skabe værdi.

Dette hænger tæt sammen med de under afsnittet »Lokalsamfundet« nævnte initiativer.

I forhold til kunderne skal SDA-koncernen således:

- Være en stærk samarbejdspartner, så kunderne udnytter muligheder og modstår udfordringer
- Tage ansvar også for de kunder, der af forskellige årsager har det hårdt
- Finde den rigtige balance mellem hensynet til den enkelte kunde og hensynet til fællesskabet af kunder
- Skabe værdi for den enkelte kunde.

Lokalsamfundet

I SDA-koncernen er det svært at trække en skillelinje mellem kunder og lokalsamfund. Ønsket om at skabe værdi for den enkelte kunde hænger tæt sammen med at skabe værdi for det lokalsamfund, kunden er en del af, da de to ting som oftest er nært knyttede.

SDA-koncernens enheder er geografisk spredt over det meste af Jylland og Fyn, hvilket betyder, at koncernens lokale engagement i overvejende grad vil være koncentreret om de enkelte enheders – andelskassernes og Danske Andelskassers Banks – lokalområder. Landsdækkende initiativer, tiltag, foreninger og lignende støttes som udgangspunkt kun i begrænset omfang og kun i det omfang, det skønnes at komme et flertal af koncernens kunder til gode.

Udvikling af lokalsamfundet handler i koncernens optik ikke kun om eksempelvis at sponsorere lokale foreninger og arrangementer men i lige så høj grad om at bidrage til et levende miljø i lokalområderne.

Det er derfor SDA-koncernens ønske, at støtte i den grad, det er muligt, sker ved at indgå i partnerskaber, hvor koncernens kompetencer kan komme partneren til gode, samtidig med at koncernen tilegner sig erfaring og udvikler kompetencer.

I forhold til lokalsamfundet skal SDA-koncernen således:

- Bidrage til vækst, udvikling og værdiskabelse
- Støtte op om det lokale foreningsliv og lokale aktiviteter
- Indgå som en aktiv sparringspartner

Klima og miljø

Klima og miljø har ikke indtil nu været en integreret del af SDA-koncernens strategiske overvejelser, men koncernen er sig bevidst, at klima- og miljøproblematikker er et centralt område i forhold til såvel store som små beslutninger og initiativer.

SDA-koncernen tilstræber således, at der i forbindelse med nybyggeri og renovering af bygninger indtænkes energibesparende og miljørigtige løsninger, så koncernens samlede miljøpåvirkning begrænses til et minimum.

Elementer i forhold til begrænsning af miljøpåvirkningen omfatter også mere dagligdags handlinger som at begrænse print, udnytte at stadig mere kan gøres elektronisk og sortere affald.

SDA-koncernen er sig meget bevidst, at initiativer på klima- og miljøområdet er nødvendige, og der skal løbende igangsættes nye initiativer og tiltag.

Det skal endvidere vurderes, hvorledes der kan skabes økonomisk såvel som samfundsmæssig værdi for kunderne gennem miljørigtige løsninger.

I forhold til klima og miljø skal SDA-koncernen således:

- Sikre at energibesparende og miljøvenlige løsninger anvendes og udnyttes
- Arbejde for at kunderne får det optimale udbytte af mulighederne på området

Fokusområder i 2010

Alle de i CSR-politikken nævnte områder har SDA-koncernens bevågenhed og vil være en integreret del af koncernens forretningsdrift i 2010, idet forventede finansielle udfordringer i årets løb ikke indvirker på SDA-koncernens mål, værdier og holdninger.

Det er i forhold til 2010 besluttet, at SDA-koncernen i CSR-mæssig sammenhæng vil sætte særligt fokus på:

- kompetenceudvikling af medarbejdere
- klima- og miljøinitiativer

For begge fokusområder gælder essensen af forretnings-

---

drevet samfundsansvar, nemlig at koncernen ved at udnytte sine kompetencer kan skabe aktiviteter, der er til glæde for såvel interessenterne og koncernen som samfundet.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

Udviklingen af medarbejdernes kompetencer er til gavn for medarbejderen selv, der får nye muligheder, kunderne, der får bedre rådgivning, SDA-koncernen, der får dygtigere medarbejdere, og samfundet generelt, da dette vil betyde økonomisk vækst og udvikling.

Da verden hele tiden udvikler sig, er det vigtigt, at medarbejdernes kompetencer også udvikler sig.

Det er en fast del af SDA-koncernens medarbejderpolitik, at den enkelte medarbejders behov for efteruddannelse afklares individuelt, og at disse behov søges opfyldt gennem uddannelse, kurser, sidemandsoplæring og andre tiltag.

I 2010 skal der sættes fokus på kompetenceudvikling i forhold til de enkelte jobfunktioner, så det for hver enkelt jobfunktion er tydeligt, hvilke krav, forventninger og muligheder, der er. Det er målet, at samtlige medarbejdere i koncernen i løbet af 2010 får relevant efteruddannelse.

Som en del af kompetenceudviklingen er også bevidstgørelse om værdien af at tænke samfundsansvar ind i det daglige arbejde, så SDA-koncernen er med til at udbrede kendskabet til CSR og bevidstheden om nytten af at søge at gøre en forskel.

Klima- og miljøinitiativer

Som pengeinstitut er SDA-koncernens miljøpåvirkning begrænset sammenlignet med andre industrier, men det fratager ikke koncernens medansvar for at sikre en ren og bæredygtig planet til den nuværende såvel som kommende generationer. Det er ganske enkelt en del af koncernens ansvar i forhold til at skabe værdi for andelshavere og kunder. Også på lang sigt.

Samtidig vil eksempelvis et mindsket energi- eller papirforbrug også kunne påvirke SDA-koncernens bundlinje positivt.

I 2010 vil koncernens ansvar primært udmønte sig i et fokus på de interne forhold, så SDA-koncernens klima- og miljøpåvirkning mindskes. Der vil i første omgang især blive set på praktiske og umiddelbart gennemførlige projekter, mens der på længere sigt – i årene fremover – vil blive arbejdet i forhold til eksempelvis CO₂-neutralitet.

Konkret indledes i 2010 en kampagne blandt medarbejderne, der bedes komme med gode forslag til klima- og miljøinitiativer. Disse initiativer bearbejdes, og et udvalg igangsættes.

Resultaterne af de igangsatte initiativer vil løbende blive målt afhængigt af hvilke initiativer, der er igangsat, og det tilsigtes, at der skal være en form for incitament for at motivere medarbejderne til at følge de initiativer, der kræver en indsats af disse.